

1 TESALONICENSES

San Pablopa K'art'a Naapiara P'ãda Tesalónica P'uurudepema Ijãapataarãmaa

Introducción

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ãji. K'ĩsiapata iru Corinto p'uurude baji na k'art'a p'ãk'ãri. Tesalónica p'uurudepema ijãapataarãmaa p'ãji. Tesalónica p'uuru waibiara baji Macedonia eujãde. Pablopa naapiara Jesucristo ũraa jarateji ma p'uurude. Mamĩda mama taarã ba-e paji, iru k'ĩra unuamaa iru p'anapataarãpa peet'aadait'ee jiridap'edaa perã. Ma t'ẽepai Timoteopa ma Tesalonicadepema ijãapataarãde pedee pia jara chek'ãri, Pablo o-ĩa beeji.

Naapiara jara bi ichi o-ĩa bi k'awa bairã ãra pia nipapata Ak'õre ode. Jara bi ichia it'aa t'ĩpata ãra pari mãik'aapa ne-inaa ichia k'irãpa bi ãra t'ãide nipak'ãri (caps. 1.1–2.16). Jara bi ichi wã k'inia bi ãra ak'ide mãik'aapa Timoteopa ichimaa nepiri cheda, ãra t'ãideepa chek'ãri (caps. 2.17–3.13). Ũraa bi audupiara ijãapataadamerã mãik'aapa oopataadamerã Cristopa oopi bik'a. Ichiaba jara bi sãga pait'ee Cristo waya chek'ãri mãik'aapa ijãa jai-idaadap'edaarã chok'ai p'irabaidak'ãri (caps. 4.1–5.11). T'ẽepai jara bi ũraa awara-awaraa mãik'aapa iidi bi it'aa t'ĩpataadamerã iru pari (cap. 5.12-28).

Salude pëida

1 ¹ Mi, Pablo Silvano ome mãik'aapa Timoteopa paara na k'art'a p'ã pëiruta parã Cristode ijãapataarãmaa, Tesalónica p'uurude p'ani. Taipa k'awa p'ani parã Tachi Ak'õredeerã mãik'aapa Tachi Waibia Jesucristodeerã, wãara ijãapata perã. Mapa it'aa iidi p'ani ãrapa parã pia ak'i p'anadamerã. Mãgã k'ãiwee p'anapataadait'ee.

Tesalónica p'uurudepema ijāapataarāpa ne–inaa pia oopata

²Tai it'aa t'īdak'āri Tachi Ak'ōremaa, ichita gracias jarapata parā jōmaarā pari. ³Māgá irumaa gracias jara p'anide, k'irāpa p'ani parāpa ne–inaa pia oopata Ak'ōrepa oopi bik'a, Cristode wāara ijāapata perā. Parā audú mimiapata awaraarā k'aripadait'ee, Cristo k'aurepa āra k'inia iru p'anapata perā. Māga oo p'anide choopata, ijāapata perā Tachi Waibia Jesucristo unudait'ee, ichideerā ata chek'āri. ⁴Īpemaarā Cristo k'aurepa, taipa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa parā k'inia iru bapari. Mapa ichia parā jirit'eraji ichideerā papiit'ee. ⁵Taipa parāmaa jaratee nipadak'āri Tachi Ak'ōrepa pedee pia jara pēida Cristode, pedeepapai wa tai k'iradoopapai jarateeda–e paji. Ma k'āyaara Tachi Ak'ōre Jaurepata taimaa māgá jarateepiji. Ichia tachi t'āride k'awapiji taipa wāarata jarateepata. Parāpa k'awa p'ani tai nipapatap'edaa parā t'āide, Cristode ijāadamerā.

⁶Taipa jarateedap'edaa ijāadak'āriipa parā p'ana k'inia p'aneejida tai p'anapatak'a māik'aapa Tachi Waibia Jesús baparik'a. Ma k'aurepa awaraarāpa parā miapijida mīda, Tachi Ak'ōre Jaurepa parā t'āri o–īapiji. ⁷Ma awara, parā māgá p'anapata perā, ijāapataarā Macedonia eujādepema māik'aapa Acaya eujādepema auk'a p'ana k'inia p'ani parāk'a. ⁸Āchia awaraarāmaa ichiaba jara p'ani parā p'anapata, Tachi Ak'ōrede ijāadak'āriipa. Māgá taipa maarepida jarada–eeta, awaraa eujādepemaarāpa k'awa p'ani Cristopa oomaa bi parā t'āide. ⁹Māirāpa nepiripata parāpa tai pia auteebaidap'edaa, jaratee nipadak'āri parā t'āide. Ichiaba nepiripata parā ne–inaa juapa oodade ijāa amaadap'edaa, ijāa p'aneedait'ee Tachi Ak'ōre chok'ai bide, taipa jarateeda ūridap'eda. Māgá Ak'ōre wāarade ijāadak'āriipa, oo k'inia p'aneepachida irua oopi bik'a. ¹⁰Ma awara parā māgá ijāadak'āriipa, ni p'ani unudait'ee Tachi Ak'ōre Warra, ichi chek'āri it'ariipa ichideerā atade. Tachi Ak'ōrepa ichi Warra Jesús chok'ai p'irabaipiji eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atamerā. Mapa Ak'ōre ewari waibia ewate pak'āri, Tachi Ak'ōre waa k'īrau–e pait'ee tachi ome, tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.

Pablo Tesalónica p'uurude mimiada

2 ¹Īpemaarā, parāpata k'awa p'ani tai wādak'āri parā ak'ide, pia uchiaji taipa oo k'inia p'anadap'edaa parā t'āide. ²Ichiaba k'awa p'ani ma wādade parā ak'ide, Filipos p'uurude jaratee nipadak'āri, jā p'uurudepemaarāpa taimaa ik'achia jara wājida māik'aapa miapijida. Filipode māga paji mīda, Tachi Ak'ōrepa tai k'aripaji ichia jara pēida waawee–ee jaranadamerā parāmaa. Taipa māga oojida eperāarā ūk'uruurāpa jarateepimaa jōnajida mīda. ³Mama p'anide parā t'āide, wāarata jarateejida. Parā ūraadak'āri, iwarraa pedee jarada–e paji parā k'achiade baaipidait'ee. Ma awara seewa jarada–e paji parā k'ūradaid'ee.

4Ma k'āyaara jīp'a jarateejida Tachi Ak'ōrepa taimaa jarateepidak'a. Tachi Ak'ōrépata tai jirit'eraji jarateenadamerā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Maperāpi māga jaratee nipapata. Jarateeda–e eperāarāpa tai t'o p'anadamerā. Jīp'a jarateepata Tachi Ak'ōrepa tai pia ak'ipariimerā. Iruata k'awa bi tai t'āride k'īsia iru p'ani. 5Parāpa k'awa p'ani taipa imeraa pedee jaradak'aa paji, parāpa tai k'inia iru p'anadamerā awaraarā k'āyaara. Ichiaba imeraa pedee jarateedak'aa paji, parā k'ūradaitee, taimaa p'arat'a teedamerā. ¡Tachi Ak'ōrepa k'awa bi mia wāarata jara bi! 6Ichiaba audú k'awaa beerāk'a jarateedak'aa paji parāpa wa awaraarāpa k'īsidadamerā taipa pipiara jaratee p'ani awaraarā k'āyaara. 7Jesucristopa tai wāara pēida perā jarateede, parāmaa māga k'īsipik'ajida māik'aapa tai k'aripapik'ajida. Mamīda māga ooda–e paji. T'āri pia p'anapachida parā t'āide. Ara nawepa ichi warrarā pia ak'iparik'a, māga pik'a taipa parā ak'ipachida. 8Taipa parā k'inia iru p'anapata perā, Ak'ōrepa jara pēida parāmaa jarateenajida, ma k'aurepa piuk'ajida mida. 9Parāpa k'irāpa p'ani tai mimiapatap'edaa mama p'anadak'āri. Ewari chaa parāmaa Tachi Ak'ōrepa jara pēida jarateepachida. Sē jōnide pida, p'ārik'ua pida tai mimia oopachida nek'odait'ee. Māga p'anapachida parā p'arat'a jita k'iniada–e p'anadap'edaa perā tai chik'o k'odait'ee.

10Parāpa k'awa p'ani māik'aapa Tachi Ak'ōrepa pida k'awa bi parā ijāapataarā t'āide nipadak'āri, ne–inaa k'achia ooda–ee nipapachida. Ne–inaa oopachida Tachi Ak'ōrepa oopidak'a. Maperā apidaapa jarada–e pai taipa ne–inaa k'achia oojida. 11Ara ak'ōrepa ichi warra pia ūraaparik'a, māga pik'a taipa parā ūraapachida. 12Māgá ūraa p'anide parā k'aripapachida ne–inaa jōma oo k'inia p'anadamerā Ak'ōrepa k'inia bik'a. Tachi Ak'ōrépata parā jiriji ichideerā papiit'ee māik'aapa ichi trua k'īra wāreedee wāpiit'ee ewari cherude.

13Maperā taipa ichita gracias jarapata Tachi Ak'ōremaa. Taipa parāmaa jarateedak'āri Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee, ma pedee ūri k'inia p'anajida māik'aapa Cristode ijāajida. Ijāada–e paji tai pia pedee p'anadap'edaa perā. Jīp'a ijāajida ma pedee Tachi Ak'ōrepa jara pēida perā. Maperāpi Tachi Ak'ōrepa parā ijāapataarā k'aripamaa bi oodamerā ichia oopi bik'a. 14Māga oopata perā, parā auk'aarāpa parā jiripachida miapidait'ee, judiorāpa Judea eujādepema Jesucristode ijāapataarā auk'a jiri p'anadap'edaak'a. 15Māgee judiorāpa Tachi Waibia Jesús peepijida, āchi auk'aarāpa chonaarāweda Tachi Ak'ōre pedee jarapataarā peepidap'edaak'a. Jesús peepidap'eda, t'āri k'achiapa tai jida jiripachida miapidait'ee māik'aapa t'imí jerek'oodait'ee āchi eujādeepa. Tachi Ak'ōrepa māgee eperāarā pia ak'i–e. Māgeerāpa eperāarā jōmaweda k'īra unuamaa iru p'ani. 16Mia māga jara bi āchia taimaa jarateepidaamaa p'anadairā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee; judio–eerā t'āide paara. K'iniada–e apida o k'achiadeepa uchiadamerā Cristo k'aurepa. Māga oo p'ani k'aurepa, Tachi

Ak'õre audupiara k'ĩraupiruta, iru naaweda k'ĩraupidap'edaa k'ãyaara, ãchia ne–inaa k'achia oopatap'edaa k'aurepa. Maperãpi irua ãchi k'achia ooit'ee.

Pablo waya wã k'inia bada Tesalonicadepema ijãapataarãmaa

¹⁷Ïpemaarã, taarã–e bi mĩda tai unudap'edaa, parã ichita iru p'anapata tai k'ĩsiade mãik'aapa waya wã k'inia p'anajida parã ak'ide. ¹⁸Mamĩda p'oyaa wãda–e paji. Michi ituaba wãda chok'ara wãit'ee paji. Mamĩda Satanapa taidepema apida wãpi–e paji. ¹⁹Parãpa pia ijãadak'ãri, jõmaarãmaa ak'ipipata wãara Jesucristo Tachi Waibia. Mapa tai o–ĩa p'ani parã ome mãik'aapa taipa awaraarãmaa jara k'inia p'ani parãpa ne–inaa pia oopata. Ichiaba parãpa mãga oopata perã, tachi jõmaweda o–ĩa p'anadait'ee Jesucristo k'ĩrapite, iru na eujãdee waya chek'ãri. ²⁰¡Wãarapi! Parã mãgã ijãapata k'aurepa tai o–ĩa p'ani. Ma awara parã k'aurepata awaraarãpa tai ãpíte pia pedeezata.

3 ¹Mãpai tai waa chooda–e pak'ãri parã ak'ida–ee, k'ĩsijida: “¿sãga oodait'ee?” Tai jõma p'oyaa wãda–e pada perã parã ak'ide, mi ituaba beeji Atenas p'uurude. ²Jõdee tachi ïpema Timoteo pëijida tai pari. Iru pia mimiapari Tachi Ak'õre–it'ee, Cristopa ooda jarateepari perã. Iru pëijida Ak'õre Ûraa pipiara jarateemerã parãmaa mãik'aapa parã ùraamerã. Mãgã parã waapiara ijãadai, irua jara bi k'aurepa. ³Mãgã ijãadak'ãri, chup'iria jõneeruta p'ijida, apidaapa parã k'ùrada–e pai ijãa amaadamerã. Parãpa pia k'awa p'ani Cristode ijãa p'ani k'aurepa, awaraarãpa tachi ichita jiridait'ee miapidait'ee. ⁴Taipa mãga jarajida naaweda parã ome p'anadak'ãri. Parãpa k'awa p'ani wãara uchijai taipa jaradak'a. ⁵Maperãpi mia Timoteo pëiji irua k'awaamerã parã Tachi Ak'õre ome nipapata. Mia waa choo–e paji parã unu k'iniapa mãik'aapa k'ĩsia nĩbipa. Mãgã k'ĩsia nĩbaji Netuara Poro Waibiapa parã Cristode ijãa amaapii jĩak'aapa. Mãga pada paara, tai mimia parã t'ãide atuak'aji.

⁶Mamĩda mãga–e paji. Parã ak'inap'eda, Timoteo waya chek'ãri, pedee pia nep'iri cheji. Jaraji parã Tachi Ak'õre ome pia nidã mãik'aapa chik'inia p'anapata. Ichiaba jaraji parãpa tai k'irãpapata mãik'aapa tai unu k'inia jõnapata, taipa parã unu k'inia jõnik'a. ⁷Mapa ïpemaarã, ïrã tai jiri jõni mĩda miapidait'ee, k'ãiwee p'ani Timoteo it'aideepa ùridap'edaa perã parã at'ãri Cristode pia ijãa p'ani. ⁸Parã mãgã choo p'anadak'ãri Cristode ijãa p'anide, audupiara taipa jõmaarãmaa jaratee k'inia p'ani, awaraarãpa Cristode ijãadamerã parãk'a. ⁹¿Sãga gracias jaradaima Tachi Ak'õremaa parã pari? Parã k'aurepa tai t'ãri o–ĩa p'ani Tachi Ak'õre k'ĩrapite.

¹⁰Ewari chaa, p'ãrik'ua pida, it'aa iidi p'ani Tachi Ak'õremaa, irua tai waya wãpimerã parã ak'ide. Jaratee k'inia p'ani Ak'õre net'aa parãpa waide k'awada–e p'ani. Mãgã parãpa pipiara oodai Ak'õrepa k'inia bik'a.

¹¹Mãgã it'aa iidi p'ani misa, iidipata Tachi Ak'õre Tachi Waibia Jesucristo ome tai waya pëidamerã parã ak'ide. ¹²Ichiaba iidipata Tachi

Waibia Jesucristopa parã waapiara chik'inia p'anapimerã. Ma awara iidipata irua parãmaa awaraarã k'inia iru p'anapimerã, taipa parã k'inia iru p'anik'a. ¹³Iidipata irua parã choopimerã pãchi t'ãride. Mágá chooruta pirã, k'achia wêe p'anadait'ee Tachi Ak'õre k'irapite, Tachi Waibia Jesús chek'ãri jõma ichideerã it'ari p'anirã ome.

Sãga p'anapataadaipia bi Tachi Ak'õrepa tachi pia ak'imerã

4 ¹Mãpai ipemaarã, Cristopa tai jirit'erada perã ichi ũraa jarateedamerã, nãga ũraa p'ani parãmaa. Taipa mãik'aapa Tachi Waibia Jesupa k'inia p'ani parã p'anapataadamerã taipa jarateedap'edaak'a. Mágá p'anadak'ãri, Tachi Ak'õrepa parãpa oopata pia ak'it'ee. Írã wãara mágá p'anapata. Mamida taipa k'inia p'ani waapiara oodamerã Cristopa oopi bik'a parãmaa.

²Parãpa k'awa p'ani taipa jarateedap'edaa, parã t'ãide nipadak'ãri. Jarajida Tachi Waibia Jesucristopa jarapidak'a. ³Tachi Ak'õrepa k'inia bi awara p'anapataadamerã ijãadak'aa beerã k'ãyaara. K'inia bi parãpa ne–inaa jõmaweda oodamerã irua oopi bik'a. Mapa taipa nãga ũraa p'ani. P'ek'au oonãati awaraarã ome. ⁴Ma k'ãyaara k'awaadaipia bi nãga oodait'ee. Wëra k'inia bi pirã, ma wëra ome béeji mãik'aapa t'ãri pia baparíji iru ome. Ai ome k'ãiparíji, awaraa jiri–ee. Parãpa mágá ooruta pirã, pia oodait'ee Tachi Ak'õre k'irapite mãik'aapa awaraarã k'irapite. ⁵P'ananaati ijãadak'aa beerã p'anapatak'a. Áchi pariatua p'ek'au oo wãpata chiara wëra ome, Tachi Ak'õre k'awada–e p'anadairã. ⁶K'irak'aupai pãchi ipemaarã Cristo k'aurepa k'uradai, mãga oo p'anipa áchi wëraarã ome. Mágá k'achia ooruta pirã, Tachi Ak'õrepa parã miapiit'ee, taipa naaweda jaradap'edaak'a. ⁷Tachi Ak'õrepa tachi jiri–e paji k'achiade p'anapataadamerã. Jiríji p'anapataadamerã ichia k'inia bik'a. ⁸Maperã na ũraa jara aupada ijãa k'iniada–e pirã, mia jara bi pedee ijãadaamaa p'ani–e. Jíp'a Tachi Ak'õrepa pedee jarada ijãadaamaa p'ani. Ak'õrãpata ichi Jaure ba chepipari parã ijãapataarã ome, ijãadamerã ichia jara bi.

⁹Taipa parã ũraada–e pait'ee chik'inia p'anapataadamerã awaraa ijãapataarã ome, parãpa mágá oo p'anadairã, Tachi Ak'õre Jaurepa k'aripap'eda. ¹⁰Mágá chik'inia p'anapata Macedonia eujãdepema jõmaarã ijãapataarã ome. Mapa ipemaarã, mia ũraa k'inia bi audupiarã mãga p'anapataadamerã. ¹¹Tachi Ak'õrepa parãmaa oopi k'inia bide k'isidap'eda, jiripataati k'ãiwee p'anapataadait'ee. Pedee–idaa bipa chiaramaa ooparik'a ichita jaranãati áchia ne–inaa oodaipia bi mãik'aapa k'oo–idaa p'ananaati. Ma k'ãyaara pãchi mimia óoti pãchi juadoopa, taipa jaradap'edaak'a parã t'ãide nipadak'ãri. ¹²Mãga p'anaruta pirã, nida–e pait'ee awaraarãpa teedamerã pãchi nek'odait'ee. Ma awara ijãadak'aa beerãpa parã pia unudait'ee.

Jesús waya chek'ári

¹³Írá, ìpemaarã, taipa nãgí wāarata k'awapi k'inia p'ani parāmaa. Tachi Jesucristode ijāapataarã jai-idaadak'ári, k'ái pik'a p'ani. Maperã parã ìpemaarã Cristo k'aurepa jai-idaadak'ári, mak'iara jēedaik'araa bi ijāadak'aa beerāk'a. Māirã Cristode ijāada-e p'anadairã, ijāada-e āchi k'öp'āyoorã piudap'eda chok'ai p'irabaidait'ee māk'aapa p'anadait'ee Ak'ōre eujāde. Mapa audú t'ári p'ua p'ani āchi k'öp'āyoorã piudak'ári. ¹⁴Mamīda māga-e tachi ijāapataarã ome, tachia ijāapata perã Jesús piup'eda chok'ai p'irabaiji. Mapa ijāa p'ani Jesús k'aurepa Tachi Ak'ōrepa irude ijāapataarã auk'a chok'ai p'irabaipiit'ee. Māga ooit'ee Jesús waya chek'ári āchi jaureerã ome.

¹⁵Tachi Waibiapa parāmaa nāga jara pëiru: ichi na p'ek'au eujādee waya chek'ári ichideerã atade, tachi ijāapataarã at'ári chok'ai p'ani wāda-e pait'ee jai-idaadap'edaarã naa. ¹⁶Ma ewate Tachi Waibia chek'ári, naapiara chok'a pëiru pedeeta ūridait'ee māk'aapa angeleerã poro waibia pedee ūridait'ee māk'aapa Tachi Ak'ōre trompeta jiwaa nībi ūridait'ee. Māga nide Cristo it'ariipa cheru unudait'ee. Mamata Cristode ijāa jai-idaadap'edaarã k'ap'ia naapiara chok'ai p'irabaidait'ee jāiradeepa. ¹⁷Māpai Tachi Waibiapa āchi it'aa ateeit'ee tachi chok'ai p'aniirã ome jārarade, iru ome unudait'ee pajāde. Māgá tachi jōma ichita p'anapataadait'ee iru ome. ¹⁸O-ia para bātí ma jara pëida ūridap'eda.

Cristo cheit'ee ewate nidaipia bi

5 ¹Ìpemaarã, taipa jarada-e jōmasaa taarāit'ee Jesús cheit'ee. Naaweda jaradap'edaak'a, apidaapa k'awada-e sāapaita iru cheit'ee. ²Parāpa pia k'awa p'ani ma ewate pait'ee eperāarã atu p'anide. Nechiapari p'ārik'ua cheparik'a eperã temāi chi te chipari atu bide, māgá pait'ee. ³Cristode ijāadak'aa beerāpa jara p'ani misa: “Tachi k'āiwee p'ani, nepira wēe,” atu p'anide ma ewate cheit'ee māk'aapa Tachi Ak'ōrepa āchi ĩri ne-inaa k'achia pëiit'ee, ichia k'isia iru bi ooit'ee āchima. Ara wēra biak'oo bi atu baparik'a bi p'iradaik'ári warra t'oit'ee, māga pik'a ijāadak'aa beerã atu p'anadait'ee. Ma ewate apida uchiada-e pait'ee Tachi Ak'ōre juadeepa.

⁴Mamīda ìpemaarã, parã p'āriu pik'a bide p'anadak'aa ma ijāadak'aa beerã p'anapatak'a, Tachi Waibia atu p'anide cheit'ee perã. ⁵Ma k'āyaara ma ewate nīmaa p'ani Tachi Ak'ōre ĩdaa pik'a bide p'anapata perã, Jesucristode ijāadap'eda. Irude ijāadak'āriipa tachi waa p'āriu pik'a bide p'anadak'aa. ⁶Ma et'ewa jarada wāara perã, k'ái pik'a p'anadaik'araa bi awaraarāk'a. Ma k'āyaara k'ira jip'a p'anadáma, Cristo cheit'ee ewate ni p'ani misa. ⁷P'ārik'ua eperāarã k'āipata māk'aapa it'ua topata, Tachi Ak'ōre net'aa k'isiada-ee. ⁸Mamīda tachi ijāapataarã māgá pariatua p'anadak'aa, Ak'ōre ĩdaa pik'a

bide p'anadairā. Mapa k'ira jīp'a p'anapataadaipia bi. Waapiara Tachi Waibiade ijāadaipia bi māik'aapa audupiara chik'inia p'anapataadaipia bi, k'awa p'anadairā Cristopa tachi ata chek'āri, ichi ome p'ananadait'ee Tachi Ak'ōre truade. ⁹Tachi Ak'ōrepa tachi jirit'era–e paji tachi k'achia ooit'ee ma ewate. Jīp'a jirit'eraji ichi truade ichita p'ananadamerā Tachi Waibia Jesucristo k'aurepa. ¹⁰Ma–it'ee Jesucristo piuji tachi ijāapataarā pari, ichi ome araa p'anapataadamerā, chok'ai p'ani mīda wa piu p'ani pijida. ¹¹Maperā o–īa para bāti māik'aapa chik'aripa p'anapatāati oodait'ee irua oopi bik'a, parāpa nāga weda oomaa p'anik'a.

Pablopa jarada na k'art'a p'ā aupa wāk'āri

¹²Īpemaarā, taipa enenee jōni waaweedamerā pāchi ijāapataarā poro waibiarā, āchi audú mimiapata perā parā–it'ee. Āchia parā ūraapata māik'aapa ak'ipata Tachi Waibiapa k'inia bik'a. ¹³Mapa parāpa āchi pia ak'idaipia bi māik'aapa k'inia iru p'anadaipia bi. K'āiwee p'anapatāati āchi ome māik'aapa jōmaarā ijāapataarā ome.

¹⁴Ichiaba ĩpemaarā, taipa parā ūraadait'ee jaradamerā chi mimia k'iniada–ee p'aniirāmaa mimiadamerā. K'aripāti chi pia chooda–ee p'aniirā nepira k'aurepa. Ichiaba k'aripāti chi Cristode ijāadai naaweda ne–inaa k'achia oodap'edaarā, māirāpa ĩrā oodamerā Cristopa oopi bik'a. Māimisa t'āri pia p'anapatāati jōmaarā ome.

¹⁵Pia p'anapatāati parādepema apidaapa ne–inaa k'achia onaadamerā. Māga p'anadaipia bi awaraarāpa parāmaa ne–inaa k'achia ooruta pijida. Ichita jiripatāati ne–inaa pia oodait'ee pāchi t'āidepema ijāapataarāmaa māik'aapa jōmaarāmaa.

¹⁶Ichita t'āri o–īa p'anapatāati. ¹⁷Ichita it'aa t'īpatāati. ¹⁸Ichita Tachi Ak'ōremaa gracias jarapatāati, Ak'ōrepa māgata k'inia bairā Jesucristode ijāapataarāpa oodamerā.

¹⁹Tachi Ak'ōre Jaurepa ijāaparimaa ne–inaa jarapiru pirā maa–e pirā ne–inaa oopiru pirā, ita–aria oopīti. ²⁰Pia ūrīti apidaapa jaradak'āri: “Tachi Ak'ōre Jaurepa mīmaa na pedee jarapimaa bi.” ²¹Māgī pedee ūridap'eda, pia k'īsīati k'awaadait'ee ūraa pia wa k'achia. Ūraa pia bi pirā, ōoti ma ūraade jara bik'a. Mamīda pia–e bi pirā, Tachi Ak'ōre Jauredepema–e. Mapa ne–inaa jōma māgā ak'idaipia bi k'awaadait'ee wāara Ak'ōrepa oopi bik'a wa māga–e. ²²Ne–inaa k'achia apida oonāati.

²³Īrā it'aa iidi k'inia p'ani Tachi Ak'ōremaa parā pari. Iruata tachi k'āiwee p'anapipari. Mapa iidi p'ani irua parā awara bīmerā pāchi t'āride, oo k'inia p'anadamerā irua oopi bik'a; pāchi k'ap'īade, p'ek'au k'achia oo amaadamerā; pāchi jaurede, parāpa iru Jauremaa oopidamerā irua oopi k'inia bik'a parāmaa. Māgā irua parā pia ak'it'ee Tachi Waibia Jesucristo waya chek'āri. ²⁴Tachi Ak'ōre, parā jiridapa māga ooit'ee parā ome, oopari perā ichia jara bik'a.

Salude pëida

25 Ìpemaarã, ichiaba tai pari it'aa t'ìpatáati.

26 Tai pari saludaa para báti ak'ìpidait'ee chik'inia p'ani.

27 Tachi Waibia Jesucristopa mimaa jarapiru na k'art'a leedamerã tachi ìpemaarã jõmaarã taide.

28 Mia it'aa iidi bi Tachi Waibia Jesucristopa parã pia ak'ì bapariimerã. Mãgapai paji.